

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta
Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

VYUŽITÍ PRVKŮ DRAMATICKÉ VÝCHOVY VE
VOLNOČASOVÝCH AKTIVITÁCH V CENTRECH,
KLUBECH A PODOBNÝCH ZAŘÍZENÍCH PRO MATKY
S MALÝMI DĚTMI.

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Pokorný

Autor práce: Jana Brožová
Studijní obor: Pedagog volného času
Ročník: 3. ročník

2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou – diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

25. března 2010

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jiřímu Pokornému
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

<u>ÚVOD</u>	6
<u>1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ</u>	8
<u>1.1 PEDAGOGIKA</u>	8
<u>1.2 PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU</u>	8
<u>1.3. VOLNÝ ČAS</u>	8
<u>1.4. VÝCHOVA</u>	9
<u>1.5. VÝCHOVA VE VOLNÉM ČASE</u>	9
<u>1.6. VÝCHOVA K VOLNÉMU ČASU</u>	9
<u>1.7. VÝCHOVA MIMO VYUČOVÁNÍ</u>	9
<u>1.8. DRAMATICKÁ VÝCHOVA</u>	10
<u>1.9. VÝCHOVA DRAMATEM</u>	10
<u>2. HLAVNÍ CÍLE A METODY PEDAGOGIKY VOLNÉHO ČASU</u>	10
<u>2.1. METODY PEDAGOGIKY VOLNÉHO ČASU</u>	11
<u>2.1.1. Animace</u>	11
<u>2.1.2. Výchova zážitkem</u>	12
<u>2.1.3. Sociální asistenti – terénní práce (streetwork)</u>	14
<u>2.2. CÍLE PEDAGOGIKY VOLNÉHO ČASU</u>	14
<u>3. HLAVNÍ CÍLE A METODY DRAMATICKÉ VÝCHOVY</u>	16
<u>3.1. DRAMATICKÁ VÝCHOVA</u>	16
<u>3.2. VÝCHOVA DRAMATEM</u>	17
<u>3.3. ROZDÍL MEZI DRAMATICKOU VÝCHOVOU A VÝCHOVOU DRAMATEM</u>	17
<u>3.4. METODY DRAMATICKÉ VÝCHOVY</u>	18
<u>3.4.1. Role</u>	19
<u>3.4.2. Hra</u>	19
<u>3.4.3. Jednání</u>	20
<u>3.5. CÍLE DRAMATICKÉ VÝCHOVY</u>	20

<u>4. VYUŽITÍ DRAMATICKÉ VÝCHOVY V PEDAGOGICE VOLNÉHO ČASU</u>	22
<u>4.1. METODY</u>	23
<u>4.1.1. Hra</u>	24
<u>4.2. CÍLE</u>	25
<u>5. VICTORY SDRUŽENÍ DĚTÍ A MAMINEK</u>	28
<u>5.1. HISTORICKÝ VÝVOJ SDRUŽENÍ</u>	28
<u>5.2. SOUČASNÁ ČINNOST SDRUŽENÍ</u>	28
<u>5.3. NABÍDKA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT SDRUŽENÍ</u>	29
<u>6. CVIČENÍ RODIČŮ A DĚTÍ 1-2 ROKY</u>	31
<u>6.1. UKÁZKA JEDNÉ HODINY POD VEDENÍM BC. RENATY POLÁKOVÉ</u>	31
<u>6.2. TEORETICKÉ SESTAVENÍ ČINNOSTÍ V JEDNÉ HODINĚ</u>	34
<u>ZÁVĚR</u>	37
<u>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ</u>	38
<u>SEZNAM PŘÍLOH</u>	39
<u>PŘÍLOHY:</u>	40
<u>ABSTRAKT</u>	50

Úvod

Využití dramatické výchovy ve volnočasových aktivitách v centrech, klubech a podobných zařízeních pro matky s malými dětmi. To je celý název mé bakalářské práce. Proč jsem se rozhodla napsat bakalářskou práci zrovna na toto téma?

Odpověď na otázku je prostá. Již skoro celý poslední rok pracuji v mateřském centru, které se zabývá právě volným časem nejen malých dětí a jejich matek, ale i žen na mateřské dovolené a těhotných žen, zabývá se také volným časem dospělých i adolescentů.

Je to mateřské centrum VICTORY sdružení maminek a dětí o.s. Toto centrum v září roku 2009 otevřelo novou školku s názvem Baby školka, ve které v současné době pracuji jako učitelka. Centrum mi dává příležitost nahlédnout a občas také být součástí volného času matek s malými dětmi. Byla mi dána příležitost zúčastnit se zájmového a pohybového kroužku „Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky“. Je to pro mne obrovská možnost nahlédnout, zúčastnit se a možnost vyplnit část jejich volného času smysluplným způsobem. Rozvojem jejich dětí v hrubé a jemné motorice, ale také v oblasti výchovné a sociální. Sociální rozvoj je zde nabídnut také rodičům. Mají možnost poznat a trávit čas s jinými rodiči dětí, přibližně ve stejném věku a mohou si tedy sdělovat a hlavně vyměňovat své nově nabyté zkušenosti.

Ve své bakalářské práci bych se ráda zaměřila na zkušenosti s praxí v tomto kroužku. Vyzkoušela si uvažovat nad ním jako lektorka a tím mohla pocity a chyby začátečníka porovnat s činností lektorky, která tento kroužek vede již delší dobu. A zároveň bych se zaměřila na to jakým způsobem je využívána dramatická výchova v mateřském centru, a jak je možno dramatickou výchovu použít i u takto malých dětí s pomocí jejich rodičů. Pokusím se zjistit, jaké metody dramatické výchovy využívá, a jak se dají praktikovat v tomto kroužku a jaká je v tomto kroužku příležitost k plnění cílů dramatické výchovy. Těmito úvahami se budu zabývat v kapitole „Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky“.

Teoretickou částí mé bakalářské práce ovšem je propojení pedagogiky volného času a dramatické výchovy. Jaké hlavní metody využívá dramatická výchova a jaké pedagogika volného času? A jaké jsou jejich cíle? Je možné pedagogiku volného času a dramatickou výchovu propojit? Co mají společné? Na tyto otázky se pokusím najít odpovědi.

V první části jsem zvolila vymezení základních pojmů, aby hned na začátku bylo jasné, čím se od sebe jednotlivé pojmy v rámci obou oborů liší. V čem jsou si naopak podobné, nebo v čem se doplňují a podporují.

Ve druhé části se věnuji pedagogice volného času a metodám, které pedagogika volného času používá. Jaké jsou a co je jejich základem. Budu se věnovat i jejich základním cílům a jakým způsobem se jich pedagogika volného času snaží dosáhnout.

Ve třetí části se věnuji dramatické výchově. Stejně tak jako v části druhé, bych chtěla napsat, co vlastně pojem dramatická výchova zahrnuje. Porovnávám jaký je rozdíl mezi dramatickou výchovou a výchovou dramatem. Nejen to v čem se tyto dva pojmy navzájem liší, ale i v čem jsou si podobné a v čem jsou propojené. Chtěla bych objasnit základní metody dramatické výchovy a nemohu opomenout ani její hlavní cíle.

Ve čtvrté části se pokusím porovnat dramatickou výchovu a pedagogiku volného času. Porovnám jejich společné zájmy a zjistím, jakými způsoby je možno využít dramatickou výchovu ve volném čase a naopak, či jaké metody dramatické výchovy se používají v pedagogice volného času.

Pátou kapitolou bych chtěla nabídnout nahlédnutí do činností mateřského centra a jejich nabídek volnočasových aktivit pro veřejnost. Jedná se o „Victory sdružení maminek a dětí, o.s.“ v Českých Budějovicích. Ráda bych poukázala na vznik a vývoj tohoto centra až do dnešní podoby. Pokusím se zaměřit, jaké nabídky volnočasových aktivit toto centrum nabízí široké veřejnosti a hlavně dětem.

Šestá kapitola je věnována volnočasové aktivitě, kterou mateřské centrum VICTORY nabízí. Nejvíce mě oslovil kurz který se nazývá „Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky“. Daného kurzu, kterého jsem se účastnila a měla možnost si jej

vyzkoušet. V této části se zaměřím na ukázkou programu celé jedné hodiny. Pokusila jsem se vytvořit teoretický plán lekce a měla jsem možnost konzultace s lektorkou Bc. Renatou Polákovou, která tento kroužek vede.

1. Vymezení základních pojmů

1.1 Pedagogika

... „V odborném významu věda a výzkum zabývající se vzděláním a výchovou v nejrůznějších sférách života společnosti. Není tedy vázána pouze na vzdělávání ve školských institucích a na populaci dětí a mládeže.“¹...

1.2 Pedagogika volného času

... „Disciplína pedagogiky, zaměřená na výchovné a vzdělávací prostředky, napomáhající autonomnímu a smysluplnému využívání volného času dětí, dospívajících a dospělých; v mnoha zemích zároveň studijní obor.“²...

1.3. Volný čas

...„Čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku).“³...

¹ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 160.

² PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 161.

³ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 274.

1.4. Výchova

... „Proces záměrného působení na osobnost člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jejím vývoji.“⁴ ...

1.5. Výchova ve volném čase

... „Veškeré působení v časovém prostoru, který neslouží realizaci základních biologických potřeb ani školních nebo pracovních povinností. Dobrovolnost účasti na volnočasové činnosti umožňuje do výchovného procesu včleňovat samy děti a mladé lidi jako jeho aktivního činitele a vytvářet tak nové možnosti a specifické způsoby jejich formování.“⁵ ...

1.6. Výchova k volnému času

... „Zahrnuje reflexi samotného volného času, cílevědomé odkrývání a využívání obsahů činností a různých způsobů jeho využívání, Výchovou k volnému času lze tak právem pokládat za klíč pro otevírání nových možností aktivit a rozvoje člověka, za motor, který celému úsilí dává potřebnou orientaci a dynamiku.“⁶ ...

1.7. Výchova mimo vyučování

... „Pedagogické ovlivňování volného času, zejména výchovy dětí a mládeže v době mimo vyučování, je významnou oblastí výchovného působení. Poskytuje příležitost vést jedince k racionálnímu využívání volného času, formovat hodnotné zájmy, uspokojovat a kultivovat významné lidské potřeby, rozvíjet specifické schopnosti a upevňovat žádoucí morální vlastnosti.“⁷ ...

⁴ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 277.

⁵ HOFBAUER, Břetislav . Děti, mládež a volný čas, s. 18

⁶ HOFBAUER, Břetislav . Děti, mládež a volný čas, s. 18

⁷ PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivity mimoškolní výchovy a zařízení volného času, s. 39.

1.8. Dramatická výchova

... „*Využívání dramatizace, tj. prvků a postupů dramatického umění, ve výchově a vzdělávání. Je prostředkem podporující osobnostní a sociální rozvoj žáků. Využívá dramatické inspirace a schopnosti člověka jednat v navozených situacích obdobně jako ve skutečných. Vytváří pro žáky příležitost znovu prožívat nebo zažívat situace, s nimiž se setkávají nebo mohou setkat v životě. Učí je orientovat se v nich, hledat řešení a rozhodovat se, přijímat různé role, lépe projevovat a chápat city, myšlenky, názory i motivy jednání jiných lidí. Podporuje hledání společných hodnot, vzájemné porozumění a spolupráci.*“⁸ ...

1.9. Výchova dramatem

... „*Rozvíjí schopnosti imaginativně-intuitivního zpracování přijímaných signálů, zbavení zábran a špatných návyků, hlubší porozumění cizím i vlastním vnitřním duševním stavům a prožitkům, včetně schopnosti ztvárnění jejich vnějšího výrazu a dosažení tak i adekvátnějších a účinnějších reakcí při sociální komunikaci.*“⁹ ...

2. Hlavní cíle a metody Pedagogiky volného času

Jan Průcha ve svém „Pedagogickém slovníku“ píše: ... „*Disciplína pedagogiky, zaměřená na výchovné a vzdělávací prostředky, napomáhající autonomnímu a smysluplnému využívání volného času dětí, dospívajících a dospělých; v mnoha zemích zároveň studijní obor.*“¹⁰ ... Tato pedagogika je tedy zaměřená na výchovu jedince v průběhu celého jeho života. Do pedagogiky volného času je možno zapojit všechny druhy zájmů a činností, které má vychovávaný jedinec rád. Může se jednat o aktivity sportovní, rekreační,

⁸ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 50.

⁹ ČAČKA, Otto. Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání, s. 14.

výtvarné, kulturní, vzdělávací a jiné, kterých je celá dlouhá řada. Proč vlastně existuje obor pedagogika volného času? To jakým způsobem trávíme volný čas je jedním z ukazatelů životního stylu. Tento pedagogický obor nám má pomoci uvést do rovnováhy různé priority, různé povinnosti k zaměstnání, rodině, ale i povinnosti k nám samotným.

2.1. Metody pedagogiky volného času

Metody pedagogiky volného času kladou velký důraz na osm základních znaků které mají společné:

- kladné vztahy všech účastníků výchovného procesu
- spontánní iniciativa jedinců
- zaměřenost na specifické cílové skupiny
- spojení, pro vzájemné doplňování
- mezintegrační znaky, zpravidla iniciované dospělými
- dobrovolnictví jednotlivých účastníků
- zranitelnost jedinců, vychovatelů, ale i skupiny
- reakce na probíhající změny¹¹

Jsou tři hlavní proudy metod pedagogiky volného času. Animace, výchova zážitkem a sociální asistenti – terénní práce (streetwork).

2.1.1. Animace

Animace je založena na vztazích. Pedagogický slovník definuje animaci jako:

... „*Výchovná metoda založena na direktivních a akčních metodách povzbuzování mladých lidí k hledání vlastní cesty životem a schopnosti realizovat svou svobodu a autonomii.*“¹² ...

¹⁰ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 161.

¹¹ Srov. PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času, s. 77

¹² PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 17

Z jakého termínu pochází vlastně slovo animace? Tento termín pochází ze slova „anima“, v překladu znamená – duch, duše.

V metodě animace je jedinci dáván co největší prostor pro seberealizaci i tím způsobem, že je na jedince přenášeno co nejvíce odpovědnosti a rozhodování. Její hlavní podstatou je komunikace. I když metodu animace je možno provádět převážně jen na skupinách, její podstatou je nejen zvýšení kladných vztahů ve skupině, ale především je zaměřena na jedince jako takového. Jedinci dává možnost, aby objevoval sám sebe, zapojil se do života skupiny a nestál na jejím okraji. Dále je mu nabídnuta možnost, podílet se na realizaci cílů skupiny, prožívat vztahy s ostatními členy skupiny při respektování jejich osobností, hodnot, sociálního, kulturního a náboženského původu. A v neposlední řadě pomoc najít každému jednotlivci své místo ve společnosti, kde by mohl svobodně žít v souladu s tím, co považuje za důležité. Já osobně si myslím, že tento aspekt je tím nejdůležitějším z celé řady cílů, kterých chce pedagogika volného času pomocí metody animace dosáhnout. Protože pokud se člověk necítí svoboděn, nemůže se dále rozvíjet a ani nemůže přijímat a souhlasit s novými návrhy ze strany jeho okolí. Pokud se člověk necítí svoboděn, nemůže dále rozvíjet ani své vlastní sebevědomí, ani se nemůže seberealizovat.

Animace je tedy metoda zaměřená na kladné povzbuzování a dávání příležitosti ke zvýšení sebevědomí a seberealizace jedince.¹³

2.1.2. Výchova zážitkem

Pedagogický slovník o této metodě říká: ... “ *Je to výchova tzv. dobrodružstvím. Jsou to programy, organizované zpravidla formou fyzicky náročné činnosti spojené s určitou mírou rizika ve vnějším, přírodním i městském prostředí, popřípadě v tělocvičných zařízeních (strukturované hry, výpravy do obtížně přístupných terénů, trénink přežívání v přírodě, náročné vodácké akce).* Jsou zaměřeny na rozvoj sebepojetí, sociálních vztahů a vztahů k životnímu prostředí, proto kromě fyzického výkonu zahrnují obvykle sebereflexi, reflexi

sociální interakce a pozorování prostředí. „¹⁴... Tato metoda má mnoho označení. Také se jí říká například výchova dobrodružstvím nebo výchova v přírodě. Tato metoda je postavena, jak už to má i ve svém názvu, na zážitku i na jeho prožitku. Na tom, že člověk si něco sám vyzkouší, něco si sám zažije. Tím si může procvičit sám sebe. Vyzkoušet si, kde má svoje pomyslné hranice a pracovat na jejich posunutí. Výchova zážitkem má své aktivity na zátěži psychické, fyzické a sociální. Její aktivity jsou vždy kontrolovatelné po všech stránkách rizika. Stejně tak, jako jsou vždy spojena s určitou mírou reflexe i sebereflexe.

Výchovu zážitkem je možné uvést do prostředí městského i venkovského. Do prostoru někde uvnitř, například do tělocvičny, ale i do prostoru vnějšího někam ven, do dne i do noci.

Jejími metodami jsou většinou souhrnné celky her nebo hry samotné, také různé tréninky, výpravy nebo kurzy.

Ať už si to člověk uvědomuje nebo ne, vždy když někam jede, ať je to tábor, skautská výprava nebo určité druhy školení, vždy je do jeho programu zařazena i výchova zážitkem.

Nejdůležitějším bodem výchovy zážitkem je reflexe. Člověk si znovu prochází, uvědomuje a ujasňuje své chování, jakých chyb se dopustil a jak se jim příště vyhnout. Ujasňuje si také, jak by mohl v určitých situacích reagovat. Při těchto reflexích má nejen možnost sebereflexe, ale i možnost uvědomit si své postavení ve skupině. Reflexe se může provádět po každé hře či aktivitě, po každém úseku, který proběhne nebo až na konci celého kurzu. Je také možnost provést reflexi s určitým časovým odstupem.

Dalším důležitým aspektem výchovy zážitkem je zjištění pomyslných hranic, odhalení slabých stránek či strachů člověka. Nabízí mu situace, ve kterých je může překonávat.

Výchova zážitkem tedy staví své metody na samotném prožití určité zkušenosti.

¹³ Srov. PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivity mimoškolní výchovy a zařízení volného času*, s. 79

¹⁴ PRŮCHA, Jan, et al. *Pedagogický slovník*, s. 278

A cíl této metody? Primárním cílem pedagogiky zážitku je rozvoj jedince či skupiny.¹⁵

2.1.3. Sociální asistenti – terénní práce (streetwork)

Metoda sociální asistent je velice náročná na časové i psychické možnosti pedagoga. Je to přímá pedagogická práce prováděná v terénu. Hlavní podmínkou této práce je důvěra k pedagogovi, a pro pedagogického pracovníka je často obtížné si tuto důvěru udržet. Hlavním úkolem pedagoga je snaha pomoci mladým lidem najít své místo ve společnosti, i jak smysluplně využívat volný čas. Avšak často se setkávají s neúspěchy svých svěřenců.

Sociálními asistenty bývají většinou mladí lidé.

Metody které při této práci pedagogický pracovník využívá, jsou většinou zaměřené na pořádání různých akcí s důrazem na sebepoznávání. Používají k tomu také nejrůznější hry, které jsou spojeny se zážitky.

2.2. Cíle pedagogiky volného času

Cíle pedagogiky volného času jsou i v odborné literatuře málo definované.

K základním cílům pedagogiky volného času patří podle mého názoru tyto:

Prvním cílem je, jak by měl daný jedinec uvažovat o podmínkách v souvislostech a rozporech uspořádání svého času. Jak by si měl rozdělit svůj čas tak, aby se mohl plně věnovat své práci, rodině, sám sobě i svým zálibám. Svůj volný čas by měl trávit takovým způsobem, aby byl ve vyváženém protikladu k jeho pracovnímu vytížení.

Druhým cílem je naučit jedince vidět svůj volný čas jako sféru svého života. A dobu svého volného času brát jako součást svého života stejně jako práci, rodinu nebo spánek.

¹⁵ Srov. PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivity mimoškolní výchovy a zařízení volného času, s. 80

Třetím cílem je pro jedince pochopení volného času, který může věnovat sobě a svým zálibám. To vše mu dává možnost rozvinout sám sebe. Sám si může určovat, kdy a co bude dělat a čemu se chce věnovat.

Čtvrtým cílem pedagogiky volného času je najít možnost, jak alespoň malým pravidelným činem může jedinec pomoci druhým, společnosti nebo životnímu prostředí. To přináší dobré pocity a podporuje to osobnostní rozvoj jedince a jeho sebevědomí.

Pátý cíl nám radí, jak odhalovat tendenci a zvyšovat svoje konzumní nároky. Vyhybat a pokoušet se ji minimalizovat. Mnoho lidí má v dnešní době rádo nakupování. Nakupování není smysluplné trávení volného času a ani to nepřispívá k rozvoji. Dnes je trendem trávit svůj volný čas u televize. Televize také není smysluplné trávení volného času a proto by daný jedinec měl tento návyk odhalit a naučit se s volným časem smysluplně zacházet a dobře ho využívat. Tím se bude jeho osobnost dobře rozvíjet a obohacovat.

Šestým bodem v cílech volného času, je uvažovat o společenském významu konzumních volnočasových nabídek. Konzumními volnočasovými nabídkami rozumíme různé dovolené spojené s předem naplánovanou činností. Například: cestovní kanceláře nabízejí dovolené, spojené se zážitkem nebo dobrodružstvím, a tím osobnost naplňují.

Sedmý cíl nám připomíná a dává možnost k vědomému rozšiřování vlastních informací, zkušeností a postojů. Dává nám možnost uvažovat nad tím, jaké zastáváme postoje a jak bychom je mohli změnit. Jak jednáme a vnímáme dané postoje v našem životě.

A poslední, osmý cíl pedagogiky volného času, nám dává možnost uvažovat nad změnou vlastní osoby i okolí.¹⁶

Kromě výše uvedených cílů se pedagogika volného času věnuje především rozvoji jedince. V oblasti sociální, komunikační, rodinné a dalších. Rozvíjí jedince v jeho sebepoznávání a dává mu možnost seberealizace v životě.

¹⁶ Srov. OPASCHOWSKI, H. Pädagogik der Freizeit. Grundlegung für Wissenschaft und Praxis. Bad Heilbrunn : Klinkhardt 1976, 14n.

3. Hlavní cíle a metody Dramatické výchovy

Co je vlastně dramatická výchova? Jaký je rozdíl mezi dramatickou výchovou a výchovou dramatem? Jakým způsobem se dají využít prvky dramatické výchovy ve výchově malých dětí? Jaké jsou její základní cíle? Jaké jsou základní metody dramatické výchovy? To jsou prvotní otázky, které se týkají této kapitoly. Pokusím se na ně odpovědět, vysvětlit a rozvinout jejich základní podstatu.

3.1. Dramatická výchova

V první řadě bychom si měli říci, co znamená pojem dramatická výchova. Podle J. Průchy dramatická výchova je: ... „*Využívání dramatizace, tj. prvků a postupů dramatického umění, ve výchově a vzdělávání. Je prostředkem podporující osobnostní a sociální rozvoj žáků. Využívá dramatické inspirace a schopnosti člověka jednat v navozených situacích obdobně jako ve skutečných. Vytváří pro žáky příležitost znovu prožívat nebo zažívat situace, s nimiž se setkávají nebo mohou setkat v životě. Učí je se v nich orientovat, hledat řešení, rozhodovat se, přijímat různé role. Lépe projevovat a chápat své city, myšlenky, názory i motivy a jednání jiných lidí. Podporuje hledání společných hodnot, vzájemné porozumění a spolupráci.*“¹⁷ ... Pokud to řekneme jednodušeji, je to využívání dramatizace ve výchově a vzdělávání.

Krista Bláhová ve své knize „Uvedení do systému školní dramatiky“ píše: ... „*Dramatická výchova je obor osobnostně sociálním učením.*“¹⁸ ... Pokud tyto dvě definice porovnáme, tak se žádným způsobem nevylučují. Spíše naopak, jedna druhou doplňují a podporují. Pokud bych se pokusila tyto dvě definice spojit v jednu, napsala bych: „Dramatická výchova je obor, ve kterém se využívá dramatizace k osobnostně sociálnímu rozvoji ve výchově a vzdělávání.“

¹⁷ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 50

¹⁸ BLÁHOVÁ, Krista . Uvedení do systému školní dramatiky : Dramatická výchova pro učitele obecné, základní a národní školy. 1996. Praha : IPOS, 1996. 83 s. ISBN 80-7068-070-9.

3.2. Výchova dramatem

A výchova dramatem? Otto Čačka ve své publikaci „Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání“ napsal: ... *“ Výchova dramatem rozvíjí schopnost imaginativně-intuitivního zpracování přijímaných signálů, zbavení zábran, špatných návyků, hlubší porozumění cizím i vlastním vnitřním duševním stavům a prožitkům, včetně schopnosti ztvárnění jejich vnějšího výrazu a dosažení tak i adekvátnějších a účinnějších reakcí při sociální komunikaci. ”*¹⁹ ... Tuto větu jsem četla několikrát za sebou a mohu sama za sebe říci, že je poměrně složitá na pochopení. A co nám autor chtěl svými slovy sdělit? Pokusím se tedy jeho větu rozložit na základní části.

Schopnosti imaginativně-intuitivního zpracování přijímaných signálů. Jedná se o vyjádření rozvíjení schopností, které se týkají jen dané osoby.

Zbavení zábran a špatných návyků. Týká se psychické stránky dané osoby.

A poslední část pojmu výchovy dramatem je hlubší porozumění cizím i vlastním vnitřním duševním stavům a prožitkům, včetně schopnosti ztvárnění jejich vnějšího výrazu a dosažení tak i adekvátnějších a účinnějších reakcí při sociální komunikaci.

Mohu tedy říci, že se jedná o bližší poznání našeho vnitřního světa, ale i světa kolem nás. Jedná se o rozvoj psychických a fyzických stránek osobnosti v jejím vnitřním i vnějším světě.

3.3. Rozdíl mezi dramatickou výchovou a výchovou dramatem

Jaký je tedy rozdíl mezi dramatickou výchovou a výchovou dramatem?

V předcházejícím textu jsme si vysvětlili oba pojmy.

Jeden pojem se věnuje rozvoji osobnosti a druhý socializaci osobnosti. Jeden bez druhého není možné použít, protože je od sebe nelze přesně odlišit ani vymezit. Stejně tak jako nemůžeme rozdělit člověka jako takového. Ve výchově

¹⁹ ČAČKA, Otto. Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání. In ČAČKA, Otto . Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání, s. 14

a vzdělávání je naším cílem rozvíjet celou osobnost člověka a volit k tomu optimální metody.

3.4. Metody dramatické výchovy

Hlavním tématem této kapitoly jsou cíle a metody, kterých dramatická metoda využívá, s kterými pracuje, a hlavně jakých cílů chce dosáhnout.

Nejprve bychom si o dramatické metodě měli říct něco bližšího.

Dramatická výchova je v dnešní době používána nejen na jevištích a v divadlech, ale i v běžném životě vychovatele, dětí, žáků a studentů. Využívá se téměř ve všech volnočasových aktivitách, ale i ve školách během výuky. Ve škole je součástí výuky v hodinách českého jazyka, prvouky, dějepisu, občanské výchovy, cizích jazyků a dalších předmětů. Vyučuje se jako samostatný předmět na prvním stupni a je volitelnou nabídkou na druhém stupni základní školy.²⁰

Její podstatou není vytvořit a realizovat divadelní hru. V mnohých volnočasových aktivitách zaměřených právě na divadelní scénu může být využita jako prostředek, jak dosáhnout požadovaného výsledku.

Dramatická výchova je zaměřena především na vychovávaného jedince, který je její hlavní podstatou. Snaží se rozvíjet jeho zkušenosti a poznatky.

Důležitý je proces jako takový, jeho kvalita ve vztahu k vychovávanému, k jeho možnostem a horizontům.²¹

Krista Bláhová ve své knize píše: ... *“Podstatou dramatické výchovy je hra, jednání, konání, akce.”*²² ... Hra, jednání, konání i akce jsou jedny ze základních metod, kterých dramatická výchova využívá.

²⁰ Srov. BLÁHOVÁ, Krista . Uvedení do systému školní dramatiky : Dramatická výchova pro učitele obecné, základní a národní školy. 1996. Praha : IPOS, 1996. 83 s. ISBN 80-7068-070-9.

²¹ Srov. MARUŠÁK, Radek, et al. Dramatická výchova v kurikulu současné školy : Využití metod a technik, s. 9

²² BLÁHOVÁ, Krista . Uvedení do systému školní dramatiky : Dramatická výchova pro učitele obecné, základní a národní školy. 1996. Praha : IPOS, 1996. 83 s. ISBN 80-7068-070-9.

3.4.1. Role

Základem dramatických metod je „role“. Josef Valenta ve své knize „Metody a techniky dramatické výchovy“ o roli píše následující: ... „*Role je učební úkol vyžadující od hráče, aby svým chováním a jednáním (pohybem a řečí) vytvořil obraz určitého člověka nebo jevu. Obecně řekneme fiktivní postavu, která je téměř vždy v určité situaci. Hraní postavy, jejího jednání a skrze ní vyjevování situací a témat hry jsou obsahem role jako učebního úkolu.*“²³ ... Jde tedy o to, aby si vychovávaný jedinec hrál a zároveň byl někým jiným, nebo aby si zahrál situace, které by mohly být součástí jeho života, nebo které již někdy zažil.

Vychovávaný jedinec má tedy jedinečnou a zároveň opakovatelnou možnost si během hry vyzkoušet své reakce. A malé dítě? To se způsobem hraní role učí, jak jednají nejen jeho rodiče a blízcí, ale i jaká jsou zaměstnání, co které zaměstnání přináší, jaké jsou jejich slabé a silné stránky. Děti se tedy mohou stát zedníky a stavět domy nebo kominíky a čistit komíny, ale většinou se stávají princí a zachraňují princezny nebo naopak princeznami, které jsou zachráněny od princů. Děti ve věku jeden až dva roky velmi rády napodobují své okolí. V kurzu, na který jsem se zaměřila, děti napodobují lektorku. Tímto způsobem se učí rozvíjet své schopnosti a dovednosti. Učí se rozvíjet nejen jemnou a hrubou motoriku, ale koordinaci svého pohybu, své rozumové schopnosti a znalosti.

3.4.2. Hra

Pedagogický slovník píše: ... „*Hra je forma činnosti, která se liší od práce i od učení. Člověk se hrou zabývá po celý život, avšak v předškolním věku má specifické postavení – je vůdčím typem činnosti. Hra má řadu aspektů: aspekt poznávací, procvičovací, emocionální, pohybový, motivační, tvořivostní, fantazijní, sociální, rekreační, diagnostický, terapeutický.*“²⁴ ... To znamená že do hry se mohou zapojit úplně všichni. Je to činnost jak pro jednotlivce tak i pro skupiny. Hra může zapojit hráče různého věku i různých etnických původů, sociálního postavení, pohlaví nebo vzdělání.

²³ VALENTA, Josef . Kapitoly z teorie výchovné dramatiky : hraní rolí ve výchově a vyučování; dramatická výchova a rozvoj sebevědomí, s. 53

3.4.3. Jednání

Jednání je podle mého názoru způsob našeho chování v dané hře, v dané situaci. Jak zareagujeme na danou situaci nebo změnu. Jan Průcha ve své knize „Pedagogický slovník“ píše: ... *“Jednání je užší pojem než chování. Takové chování, které je zaměřené, motivované, řídí se představou cíle, usiluje o změnu jedince samého, sociální situace nebo věcí a jevů okolního světa.”*²⁵ ... S tímto názorem lze plně souhlasit.

3.5. Cíle dramatické výchovy

Dramatická výchova má stanoveny hned několik základních cílů. Nejdříve se seznámíme se základním rozlišením cílů, které jsou společné pro dramatickou výchovu i pro ostatní obory.

Nejen ve způsobu našeho života, ale i v zaměstnání a v našem volném čase je potřeba stanovení krátkodobých cílů. To jsou ty které můžeme vidět a jejich splnění by nemělo nikomu činit větší potíže, jejich dosažením podporujeme kladným způsobem naši psychickou stránku. Krátkodobým cílem by se dalo nazvat například: „malé děti na kroužku se seznámí s novou říkankou.“ Je pochopitelné, že tento cíl, pokud si jej takto stanovíme, děti nezvládnou během jedné hodiny, ale bude to trvat dvě až tři hodiny. Až tento cíl děti zvládnou, mohou přistoupit ke střednědobým cílům. To je ovšem možné jen v případě, že děti dokázaly splnit krátkodobý cíl.

Střednědobými cíli nazýváme takové cíle, které se realizují v průběhu hodin samotných. Děti již znají novou říkanku a teď můžeme přistoupit k určité činnosti, kterou budeme podle říkanky dělat. Tuto činnost provádíme už v době, kdy se děti s říkankou seznamují, ale v tu chvíli pro nás nebylo podstatné, zda to děti zvládnou. Můžeme si tedy střednědobý cíl stanovit takto. „Děti z kroužku už umí s maminkou novou básničku. Neverbálně napodobují slovní naplň básničky, gestikulují říkanku a poznají, co budeme při této říkance dělat.“ Například

²⁴ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s.75

²⁵ PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník, s. 95

v říkance Vrána letí. „*Vrána letí*“, rukama ukážeme let ptáka, „*nemá děti*“, záporně zakroučíme hlavou, „*my jich máme jako smetí!*“ Rozhodíme rukama, jako „mnoho“. „*My je máme, neprodáme*“, objetí, přitulení se, pusinka apod. Tento cíl je o něco časově náročnější než cíl předchozí, a proto na něj také navazuje. Během následujících hodin budeme říkanku opakovat a ukazovat. Vždy se zaměříme jen na jednu část činnosti. To znamená, že dětem budeme činnosti do říkanky přidávat postupně.

A když už děti zvládnou i tento cíl, je možné pokročit k cíli dlouhodobému. Dlouhodobý cíl je vlastně stanoven již na samém začátku kurzu, ale abychom ho mohli dosáhnout, bylo potřeba dobře zpracovat krátkodobý a střednědobý cíl. Dlouhodobým cílem je naučit skupinu rodičů a dětí v kroužku více básniček. Například: „*Vařila myšička kašičku*“, ukazovákem kroužíme po dlani, „*v malovaném hrnečku*“, kroužíme a můžeme zrychlovat, „*tomu dala mističku*“, ukážeme na paleček, „*tomu pánvičku*“, na ukazováček, „*tomu dala na lžičku*“, na prostředníček, na prsteníček, „*a na toho nezbylo*“, na malíček „*a utíkala, utíkala*“, utíkáme prsty po ruce až do podpaždí „*až všechno spapala*“, jemně děťátko v podpaždí polechtáme. Nebo další básničku: *Paci paci. Tleskáme ručičkama do rytmu na slova: „Paci, paci, pacičky, táta koupil botičky. A maminka pásek za myši ocásek.“*

Toto rozdělení cílů je základní a je důležité v celém životě člověka. Proto je také potřeba se stanovovat nejen velké a zářivé cíle, ale i ty malé které nám k němu budou dláždit cestu.

Jednotlivé básničky jsou dramatickým projevem a liší se od sebe obsahově. Například *Vařila myšička kašičku* a *Vrána letí* jsou zcela odlišné obsahem i dramatickým projevem.

Hlavním velkým cílem dramatické výchovy je sociální rozvoj osobnosti. Člověk se totiž neustále vyvíjí a během svého života nespočetněkrát změní prostředí, ve kterém se nachází. Každé nové prostředí přináší nové blízké osoby, nové zážitky, nové situace a hlavně nové pocity a nové reakce.

V těchto nových situacích je potřeba komunikace. Dramatická výchova pomáhá rozvoji této dovednosti pomocí různých her. Komunikace je druhým velkým cílem, neboť jak tvrdí učitel Mgr. Jiří Pokorný: „Největším uměním člověka je umět naslouchat.“ Jen ten kdo umí číst v komunikaci druhého člověka, ať už se jedná o verbální nebo neverbální komunikaci, může umět sám dobře komunikovat.

Třetím velkým cílem je rozvoj myšlení. Nejen racionálního myšlení, ale také rozvoj fantazie, která je klíčem k dětskému světu. Fantazii má v sobě každý z nás. Učitel Mgr. Pavel Kuchař Ph.D. říká: „Každý člověk má v sobě své malé dítě.“ Každý v sobě tedy má schopnost být dítětem a hrát si, přenést se do světa fantazie, a tuto schopnost dramatická výchova rozvíjí.

K rozvoji myšlení patří i kritické myšlení, na které se dramatická výchova také zaměřuje. To dává člověku možnost reagovat na určitý problém. Dramatická výchova dává možnost si určité situace vyzkoušet a zjistit, jakým způsobem bychom v daných situacích reagovali.

Emoce a emocionální jednání rozhodují o chování daného jedince. Je to jeden z cílů dramatické výchovy. Různé hry a role v hrách nám dávají možnost si vyzkoušet jaké emoce člověk má, a jaké emoce by člověk mohl mít při určitých situacích a postojích. Je zde tedy možnost si své emoce nejen zjistit, ale určitým způsobem se je naučit ovládat a rozvíjet.

4. Využití Dramatické výchovy v Pedagogice volného času

V předcházejících kapitolách jsem se věnovala jak pedagogice volného času tak dramatické výchově samostatně. V této kapitole se pokusím oba pojmy propojit a porovnat. Pokusím se zjistit, jakým způsobem se dají oba pojmy dají navzájem využít, jakým způsobem se podporují a doplňují.

Dramatická výchova, podobně jako pedagogika volného času se zabývají výchově a vzdělávání jedince, věnují se rozvoji osobnosti a jeho socializaci. Pokaždé však trochu jiným způsobem.

4.1. Metody

Pedagogika volného času má osm základních znaků pro své metody. Mohou se tyto znaky aplikovat a najít také v dramatické výchově?

První znak říká, že v pedagogice volného času mají převažovat kladné vztahy mezi účastníky výchovného procesu. Kladné vztahy by měli být v každém kolektivu. Dramatická výchova má za úkol rozvíjet jedince i po vztahové stránce. První znak se tedy dá aplikovat a najít jak v pedagogice volného času tak v dramatické výchově.

Druhý znak je spontánní iniciativa jedinců. V dramatické výchově se velmi často používá hra založená za situacích, které by mohly nastat, a proto je zde důležitá improvizace jedince, na kterou reagují i ostatní účastníci. Improvizace je v podstatě spontánní chování jedince. Druhý znak se také využívá jak v pedagogice volného času tak v dramatické výchově.

Třetím znakem je zaměření na specifické cílové skupiny. Dramatická výchova přibližuje své metody různým věkovým kategoriím. Jak po psychické vyspělosti jedince tak po jeho fyzické vyspělosti. Proto si myslím, že i tento znak se využívá v pedagogice volného času i v dramatické výchově.

Čtvrtým znakem je spolenectví a vzájemné doplňování se. To je součástí obou výchovných směrů, neboť i dramatická výchova spojuje jedince dohromady a vytváří z nich skupiny. Ty společně spolupracují a řeší určitý daný cíl. V rámci těchto skupin se jednotliví účastníci učí jeden od druhého.

Pátý znak metod pedagogiky volného času je mezintegrační forma, kterou zpravidla iniciují dospělí. Dramatická výchova má ve svých výchovných celcích určité meze a hranice, které je potřeba dodržovat.

Šestým znakem je dobrovolnictví jednotlivých účastníků. Ovšem v dramatické výchově nelze nikoho do něčeho nutit. Pokud je někdo do něčeho nucen, pak není svoboděn a nemůže dále rozvíjet svoji osobnost.

Sedmý znak nám připomíná zranitelnost jedinců, vychovatelů ale i celé skupiny. I tento znak je společný jak pro pedagogiku volného času tak i pro dramatickou výchovu.

Osmý znak pedagogiky volného času je reakce na probíhající změny. Reagovat je potřeba i v dramatické výchově, zvláště pokud se používá metoda improvizace.

Je tedy jasné, že pedagogika volného času a dramatická výchova mají všechny znaky společné.

Pedagogika volného času využívá metodu animace, jež je založena na vztazích. Animace rozvíjí ducha člověka. Dramatická metoda vztahy rozvíjí a podporuje. Také využívá role ega a alterega. Ty pomáhají rozvíjet myšlení a pomáhají odhalit různé pocity i vztahy mezi jednotlivci i vztahy ve skupině.

Výchova zážitkem je druhou velkou metodou pedagogiky volného času. Je využívána především pro výchovu dospělých jedinců.

4.1.1. Hra

Pedagogika volného času využívá stejně jako dramatická výchova princip hry.

Hra je součástí volného času jedince již od jeho raného dětství až do jeho stáří. Umožňuje rekreaci i odpočinek. Podněcuje naši pohybovou aktivitu, dává nám nenásilnou možnost získávání nových zkušeností, poznatků, dovedností i schopností. Většinou je doprovázena kladnými vztahy mezi jedinci. Také nám přináší i radost a odreagování se od napětí a negativních emocí.

Hra se stejně jako pedagogika volného času a dramatická výchova podílí na utváření charakterových a volných vlastností. Proto je hra součástí a metodou používanou jak v pedagogice volného času tak v dramatické výchově.²⁶

²⁶ Srov. PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivity mimoškolní výchovy a zařízení volného času. 1. Praha : Portál, s.r.o., 1999. 232 s. ISBN 80-7178-295-5. str 93

4.2. Cíle

Cíle jsou stanoveny jak v pedagogice volného času tak i dramatické výchově.

Otázka zní: „Je dramatická výchova využitelná v pedagogice volného času?“

Nejprve si tedy řekneme o cílech, které si stanovila dramatická výchova, a zjistíme zda jsou aplikované i v pedagogice volného času.

Dramatická výchova má šest základních cílů:

- Sociální rozvoj osobnosti. Tohoto cíle se snaží dosáhnout i pedagogika volného času.
- Komunikace. Komunikace je základní složkou pedagogiky volného času. Nemá ji tedy stanovenou jako hlavní cíl, jako prostředek k naplňování svých činností.
- Rozvoj myšlení. Metoda zážitkové pedagogiky se snaží rozvíjet myšlení i fantazii prostřednictvím her, příběhů i situací, které se mohou stát ve skutečném světě.
- Rozvoj kritického myšlení. I rozvoj myšlení nalezneme v činnostech pedagogiky volného času. Například metoda Sociálního asistenta je založena na rozvoji myšlení a rozvoji osobnosti i komunikace pedagogického pracovníka a jedince. Především tato metoda se snaží rozvinout kritické myšlení u jedince, neboť je zde největší důraz kladený právě na vzniklé problémy, které je potřeba vyřešit a pedagogika volného času i dramatická výchova dávají příležitost si řešení buďto vyzkoušet, nebo je objevit.
- Emoce a emocionální jednání. I to je možné objevit bez delšího bádání v zážitkové pedagogice. Její hry jsou postaveny na prožívání určitých situací, nebo pocitů. Pedagogika volného času staví některé své metody na prožívání určitých pocitů, tím dochází k odhalování a posouvání vlastních pomyslných hranic a strachů.
- Estetické vnímání. Rozvoj estetického vnímání se v pedagogice volného času příliš nevyskytuje.

Nyní se blíže podívejme na osm základních cílů pedagogiky volného času.

- Uvažovat o podmínkách v souvislostech a rozporech uspořádání svého času. Tento cíl je možné v dramatické výchově také najít. Dramatická výchova nám pomocí různých her a rolových situací může ukázat, jak se dá rozvrhnout čas jedince.

- Vidět volný čas jako danou sféru svého života, kterou si můžeme kompenzovat svůj pracovní čas. Tento cíl však v dramatické výchově také nenajdeme mezi primárními cíli.

- Pochopit, že volný čas je věnován jedinci jeho zálibám. Dramatická výchova rozvíjí záliby jedince již od raného mládí. Různými způsoby trávení volného času podporuje rozvoj osobnosti jedince.

- Pomoc druhým, nebo společnosti. Dramatická výchova si za jeden ze svých cílů zvolila rozvoj estetického vnímání, jež přináší jedinci i společnosti dobré pocity. Pomoc druhým i pomoc společnosti, jakožto volnočasová aktivita, přináší jedinci možnost vidět svět kolem sebe radostněji.

- Odhalovat tendenci zvyšování svých konzumních nároků. Tento cíl pedagogiky volného času je možné považovat za součást primárních cílů dramatické výchovy.

- Uvažovat o společenském významu konzumních volnočasových nabídek. Pokud bychom o dramatické výchově chvíli uvažovali jen jako o prostředku divadla, je nutno říci, že i divadlo je určitou konzumní volnočasovou aktivitou. Pokud bychom k divadlu tímto způsobem nepřistupovali, zjistíme, že nám dává mnoho příležitostí k našemu rozvoji.

- Vědomé rozšiřování vlastních informací, zkušeností a postojů. To je cíl, který je také součástí dramatické výchovy. Rozvíjet osobnost jedince po všech jeho stránkách. Dát mu možnost si mnohé zkušenosti zažít, a tak se nenásilnou formou učit.

- Možnost uvažovat nad změnou. Improvizace a její použití v dramatické výchově jedince učí jak na změnu reagovat okamžitě, ale dramatická výchova nás

i jinými metodami učí, jak se změnami pracovat a jak díky nim získávat nové zkušenosti, popřípadě jak se se změnami vyrovnávat.²⁷

Kromě výše uvedených cílů je cílem pedagogiky volného času naučit člověka rozumně využívat volného času. A jednou z možností, jak volný čas smysluplně využívat, je prostřednictvím dramatické výchovy. Vždyť i pedagogika volného času má jako svůj hlavní cíl rozvoj jedince, stejně jako dramatická výchova. Lze konstatovat, že dramatická výchova je jednou z metod jak dosáhnout stanovených dlouhodobých cílů v pedagogice volného času.

Pro větší přehlednost přikládám tyto tabulky:

	Cíle dramatické výchovy	Využití cílů dramatické výchovy v pedagogice volného času
1	Sociální rozvoj osobnosti	cíl je shodný
2	Komunikace.	používá ji jako prostředek k naplnění svých cílů
3	Rozvoj myšlení	cíl je shodný
4	Rozvoj kritického myšlení	cíl je shodný
5	Emoce a emocionální jednání	cíl je shodný
6	Estetické vnímání	sekundární, je spíše následkem nežli cílem, nebo prostředkem

	Cíle pedagogiky volného času	Využití cílů pedagogiky volného času v dramatické výchově
1	Uvažovat o podmínkách v souvislostech času	sekundární cíl
2	Vidět volný čas jako sféru života	sekundární cíl
3	Pochopit, že volný čas je věnován zálibám	sekundární cíl
4	Pomoc druhým, nebo společnosti	cíl je shodný
5	Odhalovat tendenci zvyšování konzumních nároků	cíl je shodný
6	Uvažovat o spol. významu konzumních volnočasových nabídek	Používá ji jako prostředek k naplnění svých cílů
7	Vědomé rozšiřování informací, zkušeností a postojů	cíl je shodný
8	Možnost uvažovat nad změnou	cíl je shodný

²⁷ Srov. OPASCHOWSKI, H. Pädagogik der Freizeit. Grundlegung für Wissenschaft und Praxis. Bad Heilbrunn : Klinkhardt 1976, 14n.

Pedagogika volného času má většinu cílů dramatické výchovy spíše jako prostředek k dosažení svých primárních cílů. Dramatická výchova je tedy součástí pedagogiky volného času.

5. VICTORY sdružení dětí a maminek

5.1. Historický vývoj sdružení

První myšlenka založení mateřského centra VICTORY vznikla v roce 2004. Hlavní podstatou a důvodem založení centra byla práce s dětmi a pomoc matkám, které se chystají na příchod nového člena rodiny a poté na mateřskou dovolenou. Sdružení se rozhodlo založit pět členů, kteří měli stejný zájem na vzniku centra. Než centrum mohlo vzniknout uplynuly další dva roky. Právně i fyzicky začalo tedy fungovat v roce 2006. Sdružení založila Dis. Lenka Šebková, která je ředitelkou centra i v dnešní době. A jako jediná z původních zakládajících členů sdružení je v současné době i členkou sdružení a podílí se na jeho činnosti.

Mateřské centrum VICTORY sdružení dětí a maminek, o.s. nabízí v současné době širokou paletu aktivit pro veřejnost. Podobně tomu bylo i v počátcích jeho fungování.

5.2. Současná činnost sdružení

Základní myšlenkou pro založení sdružení, byla péče o děti a práce s dětmi, s rodiči, s budoucími rodiči a rovněž s dospělými.

Při svém založení si sdružení stanovilo určité cíle, kterými se chtělo zabývat. Sdružení si stanovilo těchto šest základních cílů:

- Přispívat aktivitami k rozvoji v oblastech sportovních, kulturních a volnočasových aktivit rodičů, maminek s dětmi a mládeže.
- Rozvíjet představivost, vnímání, myšlení a pohybové aktivity dítěte.
- Podpora přípravy rodiny na mateřství a období poporodní.

- Podpora mládeže ve sportovních aktivitách, kultuře a zájmově kulturních akcích pro jejich zdravý fyzický a duševní rozvoj.
- Podpora a iniciace dětských akcí k aktuálním tématům, soutěží a boje proti drogám.
- Spolupráce s dalšími právníckými nebo fyzickými osobami, sdruženími z oboru sportu, kultury a pedagogiky.²⁸

Mám jedinečnou možnost stanovené cíle porovnat s realitou a činností sdružení v současné době. Mohou konstatovat, že se mateřské centrum soustředí na činnost, která je zaměřena na plnění stanovených cílů a tyto cíle jsou úspěšně realizovány.

5.3. Nabídka volnočasových aktivit sdružení

Sdružení má v současné době pět základních směrů volnočasových aktivit.

- Hlídní batolátek a dětí

Služba je vhodná pro rodiče malých dětí. Je rozdělena do dvou částí.

MINI baby školička - jde o nepravidelné, jednorázové hlídání dětí. MINI baby školička splňuje službu hlídacího koutku. Volný čas dětí je zde vyplněn různými aktivitami. Děti tu mohou malovat, poslouchat čtené pohádky a v neposlední řadě hrát nejrůznější hry.²⁹

Baby školka – jde o pravidelné hlídání dětí. Baby školka splňuje stejnou službu jako běžná školka s pravidelnou docházkou a naukou základních dovedností pro děti.³⁰

- Kurzy

Kurzy jsou zaměřeny na nejrůznější volnočasové aktivity a zájmy účastníků kurzů. K provozování kurzů je k dispozici plně vybavený taneční sál a zařízený malý ateliér. Pro lepší představu výukových kurzů přidávám výběr z nabídky kurzů mateřského centra VICTORY sdružení maminek a dětí, o.s.

²⁸ Viz příloha číslo 1

²⁹ Viz příloha číslo 2

³⁰ Viz příloha číslo 2

Těhotenské cvičení s předporodní přípravou. – Kurz je zaměřen na zlepšení tělesné kondice a posílení energie. Pomáhá v tlumení bolesti, podpoře krevního oběhu v dolních končetinách, zmírnění otoků kotníků a prevenci křečových žil. Kromě toho je také zaměřen na získání zkušeností péče o narozené děťátko a zároveň dává možnost diskuze o zkušenostech a osobních poznatcích účastníků kurzů i lektorů.³¹

Kojenecké cvičení na body ballech. – Tento kurz je určen kojencům od šesti měsíců věku. Cvičení na velkých gymnastických míčích je spojeno s hrou a používáním drobných pomůcek, které pomáhají kojence určitým způsobem rozvíjet. Pro maminky je také součástí každé lekce krátká přednáška na téma týkající se péče o dítě.³²

Šikovné ručičky a šikovné ruce. – Tato zájmová volnočasová aktivita je určena dětem od dvou let věku. Barvy pomáhají rozvíjet dětský charakter a inteligenci. V tomto kroužku se dítě učí znázorňovat svůj svět pomocí různých prostředků malování. Podněcuje dětskou představivost, fantazii, myšlení a cítění. Děti si také procvičují svou jemnou motoriku.³³

Orientální tance pro děti od 4-7 let. – Děti se zde seznámí s orientálním tancem pomocí pohádkových příběhů. Zároveň se baví tělesným cvičením. Tanec pomáhá dětské fantazii.³⁴

- **Poradna**

Ortopedická poradna – ortopedické konzultace. – Tato poradna je určena pro kojence, batolata, děti i dospělé, kteří mají rozličné problémy, spojené s končetinami, držením těla, zády, problémy po úrazech či problémy spojené se sportem.³⁵

Poradna péče o dítě a těhotnou matku, aromatické a gemoterapeutické konzultace. – Poradna je určena pro kojence, batolata, děti, těhotné maminky a maminky po porodu, které potřebují poradit nebo pomoci. Tato poradna nabízí individuální nebo skupinovou přípravu na porod a na péči spojenou se cviky

³¹ Viz příloha číslo 3

³² Viz příloha číslo 4

³³ Viz příloha číslo 5

³⁴ Viz příloha číslo 6

po porodu. Součástí poradny je i péče o dítě, jeho hygienu nebo kojení. Poradna nabízí odborné masáže, rehabilitační a zdravotnické cviky a také aromaterapeutické a gemoterapeutické poradenství.³⁶

- Celoroční akce

VICTORY sdružení maminek a dětí, o.s. pořádá velké množství akcí po celý rok.

Akce jsou pořádány pro veřejnost.

- Lektorské výcvikové kurzy

Pod vedením zkušených lektorů poskytuje mateřské centrum rovněž prostory pro výuku a doškolení samotných lektorů. Tyto kurzy jsou dostupné veřejnosti z celé České Republiky.

6. Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky

Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky je kroužek, který mne zaujal a o němž jsem se rozhodla psát svou bakalářskou práci a pravdivě popsat, jakými způsoby je vhodné pracovat s takto malými dětmi. Zúčastnila jsem se několika hodin v tomto kroužku jako pozorovatelka a později i jako jeho účastnice. Mohla jsem si část kroužku vyzkoušet sama. Vše bylo pod dozorem proškolené lektorky, která tento kroužek vede již delší dobu. Měla jsem příležitost pokusit se sama vytvořit rozvrh a náplň jedné hodiny. Lektorka paní Bc. Renata Poláková vedoucí tohoto kurzu můj návrh zkontrolovala a opravila drobné nedostatky.

6.1. Ukázka jedné hodiny pod vedením Bc. Renaty Polákové

- Přivítání – Děti a maminky chodí do kolečka na předem stanovenou hudbu, při tom na sebe na pokyn lektorky mávají a posílají si pusinky,
 - Děti se posadí s maminkami do kruhu na zem:

³⁵ Viz příloha číslo 7

³⁶ Viz příloha číslo 7

: říkají si báseň Dobrý den „*Dobrý den, dobrý den, dneska máme krásný den. Dobrý den, dobrý den, dneska zlobit nebudem.*“ Děti na tuto básničku tleskají do rytmu. Básnička je jasným označením začátku lekce.

: říkají si báseň O Zvonečku „*Bim bam zvoneček, takhle plave chlapeček. Bim bam rolnička, takhle plave holčička.*“

: říkají si báseň Vařila myšička kašičku „*Vařila myšička kašičku, ukazováčkem kroužíme po dlani, v malovaném hrnečku, kroužíme a můžeme zrychlovat, tomu dala mističku, ukážeme na paleček, tomu pánvičku, na ukazováček, tomu dala na lžičku, na prostředníček, na prsteníček, a na toho nezbylo, na malíček a utíkala, utíkala, utíkáme prsty po ruce až do podpaždí až všechno spalala, jemně děťátko v podpaždí polechtáme....“*

- Cvičení s kruhy – Dvě děti a dvě maminky dostanou jeden kruh.

: děti tancují a zpívají píseň „Kolo, kolo mlýnský“

: děti tancují a zpívají píseň „Hola děti hola“

- Cvičení s velkými míči – Děti kutálí míče před sebou a při tom hraje předem vybraná hudba (píseň Saxana).

- Děti sedí a houpají se na míči:

: na míči sedí maminka s dítětem na sobě a přendává ho podle pokynů lektorky na jednu a poté na druhou nohu, posadí ho na míč a pak postaví zase chvilku na zem

: na míči sedí maminky s dítětem na sobě a houpají se z jedné strany na druhou, dopředu a dozadu

: děti leží na míči na zádech, maminky je houpou do stran, dopředu, dozadu a také je rozhoupou nahoru a dolů

: děti leží na míči na bříšku a maminky je houpou
dopředu a dozadu, do stran a také je rozhoupou
nahoru a dolů

- Cvičení s kuželky – Děti vytukávají rytmus kuželkami na písničku „Skákal pes přes oves“.
 - vytukávají rytmus podle vybrané hudby (Soňa ví), mávají kuželkami nad hlavou, ťukají do míče, vytukávají jednou a potom druhou ručičkou
- Hra „Princeznička na bále poztrácela korále“ – Tato hra se hraje tak že se vysypou malé i velké barevné míčky
 - děti nosí míčky na plastovém talířku
 - děti roztřídí míčky na malé a velké
 - děti nosí míčky na talířcích zpět do bedny a jejich úkolem, se kterým dětem pomáhají maminky, je nosit míčky podle barev
- Volnější program – tato část zabírá v programu největší prostor. Děti mají možnost zvolit činnost více méně sami. Je jim k dispozici houpačka, klouzačka, různé prolézačky a míče. Děti mohou prolézat tunelem do domečku a zpět, mohou přecházet či prolézat sestavenou dráhu.
- Plachta – Děti sedí na plachtě a povídají si o zvířátkách
 - děti vytukávají na písničku o zvířátkách
 - děti sedí za sebou uprostřed plachty a maminky je vozí jako v mašince současně zní písnička „Mašinka“ a děti na maminky mávají a posílají pusinky
- Rozloučení – děti sedí na plachtě a maminky s nimi točí do kolečka. Děti a maminky na sebe navzájem mávají a posílají si pusinky

- děti dostanou na rozloučenou piškoty a razítka

6.2. Teoretické sestavení činností v jedné hodině

- Přivítání – Děti a maminky chodí do kolečka na předem stanovenou hudbu, při tom na sebe na pokyny lektorky mávají a posílají si pusinky,
 - Děti se posadí s maminkami do kruhu na zem:
 - : povídají si báseň Dobrý den „*Dobrý den, dobrý den, dneska máme krásný den. Dobrý den, dobrý den, dneska zlobit nebudem.*“ Děti na tuto básničku tleskají do rytmu a básnička je jasným označením začátku lekce.
 - Báseň Paci Paci Pacičky „*Paci paci pacičky, máme malé ručičky, máme malé dlaně, zatleskáme na ně.*“ Na tuto básničku tleskáme do rytmu.

- Malé míče – děti na malých míčích sedí a houpají se podle předem vybrané písničky do stran, dopředu a dozadu
 - děti si podávají malé míčky nad hlavou z jedné ručičky do druhé.

- Hra „Princeznička na bále poztrácela korále“ – Tato hra se hraje tak, že se vysypou malé i velké barevné míčky
 - děti nocí míčky na plastovém talířku
 - děti roztřídí míčky na malé a velké
 - děti nosí míčky na talířcích zpět do bedny a jejich úkolem, se kterým dětem pomáhají maminky je nosit míčky podle barev

- Cvičení s kuželky – děti vytukávají rytmus na předem vybranou písničku.
 - děti vytukávají rytmus se střídáním pohybů kuželek nad hlavou na básničku Skáče žába po blátě „*Žába skáče po*

blátě, koupíme ji na gatě. Na jaké, na jaké! Na zelené strakaté.“

- Cvičení s kruhy – děti si posílají kruhy před sebou jako míč na předem vybranou písničku
 - děti s kruhy hrají hru „Židličkovaná“. Mají kruhy na zemi sestavené okolo sebe do kruhu, každé dítě sedí v jednom kruhu a když začne hrát písnička běhá kolem dokola. Když písnička přestane hrát, posadí se do prvního kruhu, který se mu zalíbí. Když děti běhají podruhé nechají si ve svém kruhu plyšové zvířátko a jejich úkolem je posadit se ke svému plyšovému zvířátku.
- Volnější program – tato část zabírá v programu největší prostor. Děti mají možnost zvolit si více méně činnost sami. Je jim k dispozici houpačka, klouzačka, různé prolézačky a míče. Děti mohou prolézat tunelem do domečku a zpět, nebo přecházet či prolézat sestavenou dráhu.
- Plachta – Děti sedí na plachtě a říkají si o zvířátkách
 - děti sedí za sebou uprostřed plachty a maminky je vozí jako v mašince. Současně zní písnička „Mašinka“ a děti na maminky mávají a posílají pusinky
- Rozloučení – děti sedí na plachtě a maminky s nimi točí do kolečka. Děti a maminky na sebe navzájem mávají a posílají si pusinky
 - děti dostanou na rozloučenou piškoty a razítka

Závěrem této kapitoly bych ráda připomněla, že není tak snadné vytvořit teoretický plán činností, které budou děti během jedné lekce provádět a jakým způsobem budou tyto činnosti následovat za sebou. V sestavování lekce je třeba

dodržet určitá pravidla opakovatelnosti činností, a to z důvodu jasně daného řádu v kurzu.

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na možnost využití prvků dramatické výchovy ve volnočasové aktivitě malých dětí a jejich rodičů. Mateřské centrum Victory mi dalo příležitost si své otázky nejen položit, ale hlavně mi pomohlo na některé v praxi odpovědět. Měla jsem tedy možnost vidět reakce dětí i rodičů na lektorkou předem zvolený program každé lekce.

Vím tedy, že i děti ve věku 1-2 roky velmi dobře reagují na pokyny lektora.

Je tedy možné s nimi dramatickým i výchovným způsobem pracovat. Rodiče jsou na kurzu dobrými pomocníky. Pomáhají dítěti provést pokyn, který ještě samo nezvládne, také jim pomáhají v pochopení zadání jednotlivých činností.

Dramatická výchova se tedy na tomto daném kroužku používá při každé lekci.

Používá se formou pokynů, které provádí i samotná lektorka, vždy spojena s hudebním a tanečním nebo cvičebním doprovodem. Používá se také formou různých her, ale také formou neverbálně zdramatizovaných básní a písní.

Dramatická výchova se tedy ve volnočasových aktivitách daného centra využívá k rozvoji, socializaci a výchově malého dítěte za pomoci jeho rodičů. Především formou her a cvičení.

Osobně považuji tento způsob využití prvků dramatické výchovy za optimální k danému věku. Mateřské centrum VICTORY sdružení dětí a maminek, o.s.

je podle mého názoru jedním z nejlepších způsobů naplnění volného času malých dětí pro jejich osobnostní růst. V tomto sdružení pracuji velmi ráda i pro otevřený, laskavý a chápavý přístup k dětem, k účastníkům kurzů i k široké veřejnosti.

Seznam použitých zdrojů

- 1) BLÁHOVÁ, Krista . Uvedení do systému školní dramatiky : Dramatická výchova pro učitele obecné, základní a národní školy. Praha : IPOS - ARTAMA, 1996. 83 s. ISBN 80-7068-070-9.
- 2) ČAČKA, Otto. Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání. In ČAČKA, Otto . Psychologie imaginativní výchovy a vzdělávání. [s.l.] : [s.n.], 1999 [cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://svp.muni.cz/ukazat.php?docId=462>>.
- 3) DVORÁKOVÁ, Hana . Pohybem a hrou k rozvoji osobnosti dítěte : tělesná výchova ve vzdělávacím programu mateřské školy. 1. vydání. Praha : Portál, 2002. 144 s. ISBN 80-7178-693-4.
- 4) HOFBAUER, Břetislav . Děti, mládež a volný čas. 1. vydání. Praha : Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5.
- 5) KAPLAN, Aleš; BARTŮNEK, Dušan; NEUMAN, Jan. Skáčeme, běháme a hrajeme si na hřišti i pod střešou. 1. vydání. Praha : Portál, 2003. 152 s. ISBN 80-7178-785-X.
- 6) MACHKOVÁ, Eva. Úvod do studia dramatické výchovy. Praha : NIPOS, 2007. 200 s. ISBN 978-80-7068-207-4.
- 7) MARUŠÁK, Radek, et al. Dramatická výchova v kurikulu současné školy : Využití metod a technik. Praha : Portál, 2008. 128 s. ISBN 978-80-7367-472-4.
- 8) MLEJNEK, Josef. Děti v divadle. 1. vydání. Praha : Ústav pro kulturně výchovnou činnost, 1986. 156 s.
- 9) PÁVKOVÁ, Jiřina, et al. *Pedagogika volného času : Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 1. Praha : Portál, s.r.o., 1999. 232 s. ISBN 80-7178-295-5.
- 10) PERIČ, Tomáš. Hry ve sportovní přípravě dětí. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2004. 100 s. ISBN 80-247-0908-2.
- 11) POLINSKI, Liesel. Pohybové hry s děťátkem. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 180 s. ISBN 80-247-1271-7.
- 12) PRŮCHA, Jan, et al. Pedagogický slovník. 4. aktualizované vydání. Praha : Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.
- 13) ŠVEJDOVÁ, Hana. „V každém jablíčku je malá jabloň“ : Využití dramatické výchovy při práci s tematickými celky v mateřské škole v kontextu s cíli předškolního vzdělávání. 1. vydání. Plzeň : Pedagogické centrum Plzeň, 2001. 54 s. ISBN 80-7020-086-3.
- 14) VALENTA, Josef. Dramatická výchova a sociálně psychologický výcvik : (srovnání systémů). 1. vydání. Praha : ISV nakladatelství, 1999. 79 s. ISBN 80-85866-40-4.
- 15) VALENTA, Josef. Kapitoly z teorie výchovné dramatiky. S.l. : ISV, 1996?. 200 s. ISBN 80-85866-06-4.
- 16) WAY, Brian. Rozvoj osobnosti dramatickou improvizací. 1. vydání. Praha : ISV nakladatelství, 1996. 218 s. ISBN 80-85866-16-1.

Seznam příloh

Příloha I. – VICTORY sdružení dětí a maminek, o.s.

Příloha II. – MIMI Baby školička a Baby školka

Příloha III. – Těhotenské cvičení s předporodní přípravou

Příloha IV. – Kojenecké cvičení na Body ballech

Příloha V. – Šikovné ručičky a Šikovné ruce

Příloha VI. – Orientální tance pro děti od 4-7 let

Příloha VII. – Ortopedická poradna, Poradna péče o dítě a těhotnou matku

Příloha VIII. Fotografie z kurzu

Přílohy:

Příloha I. – VICTORY sdružení dětí a maminek, o.s.

VICTORY sdružení dětí a maminek

VICTORY centrum – Centrum vědomého rodičovství

Lannova tř. 63
370 01 České Budějovice
telefon: +420 721 646 593
e-mail: lenka.sebkova@victorysdruzeni.cz
www.victorysdruzeni.cz

IČO: 270 23 338
registrace: VS/1-1/63343/06-R
běžný účet: 209658858/0300

„Pozoruj, naslouchej a uč se s námi“

Co u nás najdete:

Programy dětských kurzů:

- cvičení rodiče s dětmi,
- vzdělávací a motorické kurzy např. Baby angličtina; Šikovné ručičky, Výtvarný ateliér a Ruční práce,
- taneční rytmičky a párové tancování,
- aerobic a tanec hrou,
- kojenecké cvičení na body ballech.

Programy pro těhotné maminky a maminky po porodu:

- předporodní cvičení s teorií přípravy na porod,
- poporodní cvičení s miminko,
- výuku v péči o novorozence, kojence, batolata a děti.

Masáže:

- těhotných maminek, novorozenců, kojenců a dětí,
- přednášky o aromaterapii,
- aromaterapeutická poradna dětské kosmetiky,
- výukové kurzy masáže dětí a kojenců.

MINI Baby školičku

- hlídání dětí od 6 měsíců do 5 let věku.

Co u nás dále najdete:

- kurzy zaměřené na pohybovou výchovu dětí,
- taneční klub zaměřený na latinsko-americké tance,
- výtvarné a tvořivé ateliéry,
- baby bazárek.

Hlavní cíle sdružení jsou:

- přispívat aktivitami k rozvoji v oblastech sportovních, kulturních a volno časových aktivit rodičů, maminek s dětmi a mládeže,
- rozvíjení představitivosti, vnímání, myšlení a pohybových aktivit dítěte,
- podpora přípravy rodiny na mateřství a období poporodní,
- podpora mladých ve sportovních aktivitách, kultuře a zájmově kulturních akcích pro jejich rozvoj,
- podpora a iniciace dětských akcí k aktuálním tématům, soutěží, boje proti drogám,
- spolupráce s dalšími právníckými nebo fyzickými osobami, sdruženími z oboru sportu, kultury a pedagogiky.

Naši lektoři mají pedagogické nebo zdravotní vzdělání a dělají svoji práci s láskou k dětem

Sdružení pro naše nejmenší pořádá jednorázové akce k různým výročím a událostem

Každý měsíc aktualizujeme rozvrh kurzů a zveřejňujeme na našich webových stránkách

Zde nás najdete:

Aktuální informace o naší nabídce najdete vždy na www.victorysdruzeni.cz

Vše pro Vás a těší se na Vás Lenka Šebková; Simona Švecová; Lenka Říhová a Lenka Kubešová

Victory sdružení dětí a maminek, Lannova 63, České Budějovice 370 01

MINI Baby školička a Baby školka

Hlídnání batolátek a dětí

Služba je především vhodná pro maminky na mateřské dovolené a rodiče malých dětí.

Služba je rozdělena na 2 části.

Potřebujete si dojít k lékaři, na nákup, zařadit si potřebné věci nebo dopřát svým ratolestem si pohrát s kamarády? Pokud „ANO“, tak tato první služba je určena právě pro Vás. Zajistíme Vám odborné pohlídání Vašeho dítěte ve věku od 10 měsíců roku do 5 let. Po dohodě s paní učitelkou pohlídáme i menší miminka.

1. MINI baby školička je určená na nepravidelné, jednorázové hlídání a splňuje službu jako koutek na hlídání dětí. Koutek, který je vyplněn programem pro děti. (S naukou něčeho nového jako je říkanka, malování, tvoření apod.)

Vaše dítě nebylo přijato do běžné MŠ, potřebujete dítě hlídat pravidelně celý týden nebo jen nějaké dny v týdnu dopoledne nebo odpoledne? Pokud „ANO“, tak tato druhá služba je připravena pro Vaše dítěte.

2. Baby školka je pravidelné hlídání dětí, splňuje službu jako školka s pravidelným denním režimem a s naukou základních dovedností pro děti v daném věku. Pěče o dítě, aneb výchova trochu jinak formou hry. Ve skupině probíhají hudební, výtvarné, pohybové a jazykové kroužky.

OBSAH HODIN školičky a školky : volné hraní, které bude přizpůsobené dle věku dítěte, malování, prohlížení knížek, čtení pohádek, říkání dětských básniček, poslech dětských písní a jiné dětské hry v dětském kolektivu pro baby školku je připraven speciální roční program s tím co by děti měly zvládnout a umět, aby byly do školy vzorně připravené.

KDY: pondělí- čtvrtek 8.00 - 15.00 hod., pátek 8.30 - 13.00 hod.

Je možné dávat dítě do školky i od 7.00 hod. po dohodě s paní učitelkou

CO S SEBOU: čistá obuv, svačinka, pití (prosíme ne ve skleněných lahvích)

KONTAKTY: pokud budete mít zájem nás navštívit kontaktujte

Lenku Šebkovou na +420 721 646 593

Provozní řád, ceník a další informace k MINI Baby školičce a školce najdete na www.victorysdruzeni.cz

TĚŠÍME SE NA VÁS!!!

Příloha III. – Těhotenské cvičení s předporodní přípravou.

VICTORY sdržení dětí a maminek

Těhotenské cvičení s předporodní přípravou

Co Vám nabízíme:

- Cvičení určené pro dané období těhotenství
- Nácvik cvičení podporujících svalstvo k porodu
- Informace o těhotenství a porodu
- Odborná příprava maminek k porodu spojená s nácvikem dýchání k porodu
- Odborné poradenství v období šestinedělí
- Informace ke kojení
- Výživa v době šestinedělí a také po skončeném šestinedělí
- Prevence a řešení zdravotních problémů v šestinedělí
- Péče o novorozence
- Individuální a profesionální přístup
- Odborná příprava otců
- Psychologie přípravy rodičů na rodinu

a mnoho dalšího dle Vašeho přání

Těhotenské cvičení:
Při těhotenském cvičení využíváme cvičení na „gymnastik ballech“ - velkých nafukovacích, elastických míčích, k odporovému cvičení pak „therabandy“ - silikonové elastické gumy různých odporů a „overbally“ - veřejnosti známé ze cvičení s pilates. Gymnastik bally patří k běžnému vybavení každé porodnice a lze si na nich ulevit v průběhu první doby porodní.

Cíle hodin:
Zlepšení tělesné kondice a posílení energie
Tlumení bolesti a únavy.
Protahování a zpevňování svalů, které pomáhá zmírnit bolesti zad a dolních končetin.
Posílení svalů pánevního dna, lepší udržení váhy plodu dělohy a ovládnání moče.
Protahování chodidel, procvičování kotníků - podpořit krevní oběh v dolních končetinách, zmírnit otoky kotníků, prevence křečových žil.
Získání zkušeností jak pečovat o své dítě po porodu.
Konzultovat své zkušenosti, podělit se o ně, klást otázky a vždy se dovědět něco nového.

V průběhu 90 minut budeme společně cvičit, věnovat se teorii, odpovídat na Vaše dotazy. V kolektivu si popovídáme o Vašich zkušenostech a osobních poznatcích. V hodinách obdržíte podklady k jednotlivým tématům.

Na tento kurz volně navazuje „Cvičení po skončení šestinedělí s poporodní přípravou“, „Masáže dětí a kojenců“ a „Kojenecké cvičení na body ballech“

Odborné vedení:
Dis. Lenka Šebková
· registrovaný diplomovaný zdravotní záchranář a zdravotní sestra
· mobil: +420 721 646 593
· e-mail: lenka.sebkova@victorysdruzeni.cz

Kde nás najdete:
Mateřské centrum VICTORY—Centrum vědomého rodičovství
Lannova třída č.63; 370 01 České Budějovice

Těšíme se na Vás v našem centru

VICTORY sdužení dětí a maminek

Kojenecké cvičení na body ballech

zdravotnické cvičení zaměřené pro kojence od 6 měsíců

Cvičení je určené kojencům od 6 měsíce.

Hodina je vedena odbornou zdravotní sestrou, lektorkou vyškolenou na tento druh odborného cvičení s kojenci.

Tyto hodiny jsou vedeny podle zdravotnického cvičení s názvem Pohybové hry s děťátkem podle Dr. J. Kocha

Náplní hodin je:

- přivítání se s dětmi formou známé písničky,
- cvičení na velkých gymnastických míčích při doprovodu hudby (myšleno známé lidové písničky),
- cvičení na body ballech je spojeno s hrou a používání jiných drobných pomůcek co děti mohou uchopit do rukou nebo je nějakým způsobem rozvíjejí,
- mezi cvičením se maminky s dětmi učí základy polohování děťátka a jemné protažení tělíček kojenců při učení básniček a říkadél,
- v další části hodiny přichází společné hraní, které je cílené pro rozvíjení jemné motoriky dítěte,
- v posledních 15 minutách maminky své děti krmí a je pro ně připravena krátká přednáška na témata týkající se péče o dítě, stravy, růstu, výchovy, a zdravého růstu.

Přednáší lektor, lékař nebo odborník v daném směru. Vždy jsou pro maminku na každé hodině připraveny informační materiály a také seznamy básniček, které se na hodinách s dětmi učí.

Na hodiny je nutné sportovní oblečení a pevnou obuv pro maminky.

Lektorky výcvikových kurzů kojeneckého cvičení:

DiS, Šebková Lenka tel: +420 721 646 593

- registrovaný dipl. zdrav. záchranář a zdrav. sestra

Švecová Simona tel: +420 721 311 518

- odborný pedagog na práci s kojenci

Kde nás najdete:

Mateřské centrum VICTORY- Centrum vědomého rodičovství, Lannova třída č. 63;

370 01 České Budějovice kontakt e-mail: lenka.sebkova@victorysduzeni.cz

Šikovné ručičky a Šikovné ruce

Centrum vědomého rodičovství

Partnerem kurzu Šikovné ručičky je Activa - dodavatel kancelářských potřeb

Kreslení, malování a ruční práce pro děti 2-4 let (s rodiči) Kreslení, malování tvoření z různých druhů materiálů pro děti od 4-6 let (bez rodičů)

Cílem hodin je:

- malovat a kreslit a znázorňovat svůj svět pomocí tužky a papíru,
- podněcovat vnímání, představivost, myšlení a citění dítěte,
- prací s různými druhy materiálů rozvíjet představivost dítěte, jeho motorickou aktivitu, myšlení a fantazii.

Motto: „Maluj, tvoř a hraj si s námi“

Co od našich hodin můžete očekávat:

- malovat a kreslit budeme jednoduché věci, které děti obklopují, zvířátka, postavičky, vybarvování omalovánky a obrázků s různou tematikou,
- malovat a kreslit budeme pastelkami, uhlím, obyčejnou tužkou, fixami, vodovkami a temperami,
- pracovat budeme s různými materiály např. papír, látka, vlna, suché květiny, korek, dřevo a další,
- budeme se učit vystříhávat, skládat a lepit z papíru, modelovat.

Na hodině si vždy vyrobíme něco pěkného co si s sebou odnesete domů.

Výtvarná práce se projevuje v tvoření a aktivitě dítěte a v potřebě zaujímat především estetické citění. Výtvarnou práci rozvíjíme bystrost, rychlost a paměť.

Pro děti jsou barvy, které je obklopují zvláště důležité, protože od nejranějšího věku pomáhají rozvíjet jejich charakter a inteligenci. Je žádoucí, aby dítě mělo kolem sebe všechny základní barvy a umělo s nimi pracovat.

Ceny uvedené v ceníku na www. stránkách VICTORY sdružení

Pokud by jste měli zájem o naše kurzy, které vždy probíhají dopoledne a odpoledne a jsou řádně zapsány do rozvrhů MC VICTORY, volejte na telefon +420 721 646 593 DiS, Šebková Lenka

nebo na mobil centra +420 724 155 056.

Kontaktovat nás můžete také na e-mail: lenka.sebkova@victorysdruzeni.cz

Bližší informace dostanete zároveň na www.victorysdruzeni.cz.

S sebou vezměte dobrou náladu a malé výtvarníky!

Mateřské centrum VICTORY- centrum vědomého rodičovství, Lannova třída 63, 370 01 České Budějovice

Orientální tance pro děti od 4-7 let

V kurzu se děti seznámí s orientálním tancem pomocí
„Orientálních pohádkových příběhů“

Hodina je vedena zábavnou a hravou formou.

Délka taneční lekce 60 min.

min. počet 6 dětí v hodině , max. počet 12 dětí

Obsah lekce:

- pohádkový příběh, krátká rozcvička - zahřívací cviky. Nauka základního postoje, krouživých pohybů, kroků tance a provedení.

Cíl tancování:

- pro děti je učení břišního tance zábavou. Tanec je ideální způsob, aby si děti vypěstovaly svalový tonus a naučily se bavit tělesným cvičením. Naučené taneční pohyby jsou dobrým základem pro pozdější nácvik jiných typů tanců. Děti milují rytmus a baví je oblékat se do pestrobarevných kostýmů. Tanec je dobrý i pro rozvoj dětské fantazie, naučí ovládat své tělo pomocí tanečních pohybů v magické hudbě orientu.

Co s sebou:

- pohodlné tepláky, sukně, tričko do pasu, barevný šátek kolem pasu, obuv - doporučujeme baletní piškoty nebo taneční cvičky. (taneční obuv je možné objednat u lektorky tance).

Kurzy probíhají:

- v MC VICTORY, Lannova třída 63, 370 01 České Budějovice

Lektorka kurzu:

Simona Švecová telefon: +420 721 311 538

e-mail: simona.svecova@victorysdruzeni.cz

Máte-li zájem, kontaktujte nás prosím na telefonu:

Dis. Šebková Lenka: 721 646 593 nebo
Švecová Simona 721 311 538

Více informací naleznete na www.victorysdruzeni.cz

Příloha VII. – Ortopedická poradna. Poradna péče o dítě a těhotnou matku.

www.victorysdruzeni.cz

VICTORY sdružení dětí a maminek

Ortopedická poradna - ortopedické konzultace

v MC VICTORY - v centru vědomého rodičovství

Lannova třída 63, 370 01 České Budějovice

Poradna je určena pro kojence, batolata, děti a dospělé, kteří mají:

- problémy s končetinami a vadným držením těla,
- poruchy chůze a vadné postavení nohou,
- bolesti páteře a končetin,
- problémové stavy po úrazech,
- problémy ve sportu a chtějí se poradit jaký druh sportu by dítěti vyhovoval

.....a spousty jiných odborných ortopedických rad.

Kde: MC VICTORY v masérské místnosti

Kdy: každý první týden v měsíci vždy úterý od 16.00 hod. - do 18.00 hod.

Pozor: Konzultace nejsou hrazeny zdravotní pojišťovnou!

Lékař poradny: MUDr. Krátký Zdeněk

Zdrav. sestra: Bc. Kvasničková Simona

Objednávejte se prosím na telefonu: +420 607 962 406 nebo
+420 731 711 837

Své otázky a dotazy zasílejte na e-mail:

ortopedporadna@victorysdruzeni.cz

Ceny uvedeny v masérské centra a budou zveřejněny na www stránkách

Poradna péče o dítě a těhotnou matku

aromaterapeutické a gemoterapeutické konzultace

v MC VICTORY - v centru vědomého rodičovství

Lannova třída 63, 370 01 České Budějovice

Poradna je určena pro novorozence, kojence, batolata, děti, těhotné maminky a maminky po porodu, které potřebují poradit nebo pomoci:

- zvládnout přípravu na porod (individuál nebo skupina),
- v individuální péči o dítě spojenou s doporučenými cviky po porodu,
- zvládnout adaptaci doma s miminkem a potřebují odbornou konzultaci v oblasti péče o dítě, hygienu nebo kojení,
- řešit problémy spojené s péčí o dítě (jakéhokoli typu),
- v oblasti dětských masáží a pokud mají zájem o rehabilitační a zdravotnické cvičení, pokud se potýkají s problémy pohybového aparátu,
- v oboru aromaterapie a gemoterapie,

Začínáme v prosinci 2008

Kde: MC VICTORY masérské místnosti

Kdy: každé úterý v měsíci od 9.00 hod. - 12.00 hod.

Lékař poradny: MUDr. Kotalíková Miluše

e-mail: miluse.kotalikova@seznam.cz /poradce pro výživu dětí/

Dipl. zdrav. sestra: DiS. Šebková Lenka

Objednávejte se na tel.: +420 721 646 593

Své dotazy zasílejte na e-mail: lenka.sebkova@victorysdruzeni.cz

Partneři poradny:

Bejby Centrum

Příloha VIII. - Fotografie z kurzu.

ABSTRAKT

BROŽOVÁ, J. *Využití prvků dramatické výchovy ve volnočasových aktivitách v centrech, klubech a podobných zařízeních pro matky s malými dětmi.*

České Budějovice 2010. Bakalářská práce.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce J. Pokorný.

Klíčová slova: pedagogika volného času, dramatická výchova, VICTORY sdružení maminek a dětí, o.s.

Cílem bakalářské práce je zjištění, jakým způsobem je využíváno prvků dramatické výchovy na kurzu „Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky“.

Teoretická část je zaměřena na možnost využití dramatické výchovy v pedagogice volného času. Pedagogiku volného času i dramatickou výchovu blíže popisují a uvádím jejich metody a hlavní cíle.

Praktická část je zaměřena na mateřské centrum VICTORY sdružení maminek a dětí, o.s., které mi dalo příležitost zúčastnit se zájmového a pohybového kroužku „Cvičení rodičů a dětí 1-2 roky“. Závěrem popisují, jakým způsobem jsou prvky dramatické výchovy využívány ve volnočasových aktivitách, které nabízí mateřské centrum VICTORY sdružení maminek a dětí, o.s.

ABSTRACT

BROŽOVÁ, J. *Application of elements of drama education in leisure activities in the centres, clubs and similar facilities for mothers with young children.*

České Budějovice 2010. Bachelor's thesis. University of South Bohemia.

Faculty of Theology. Department of Education. Thesis supervisor J. Pokorný.

Keywords: pedagogy of leisure time; drama education;

VICTORY mum's and kid's community

The purpose of my bachelor's thesis is to find out how drama education elements in the course "Practice of parents and children aged 1-2 years" are applied.

The theoretical part is focused on the possibility of using drama in education in pedagogy of free time. Pedagogy of leisure time and drama education is further described and their methods and main objectives are mentioned.

The practical part is focused on the maternity center "VICTORY mum's and kid's community", which gave me the opportunity to participate in the interest and physical education class "Practice of parents and children aged 1-2 years".

The conclusion describes how the elements of drama in education are used in the leisure time activities offered by maternity center "VICTORY mum's and kid's community".